

בבית המשפט העליון

רע"ב 373/19

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקש: יצחק אדרי

נגד

המשיבים: 1. שירות בתי הסוהר - מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי
באר שבע בתיק עתא 034530-10-18 שניתן ביום
31.12.2018 על ידי כבוד השופט א' משניות

בשם המבקש: בעצמו
בשם המשיבים: עו"ד מיכל דניאלי

החלטה

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט א' משניות) מיום 31.12.2018, בעת"א 34530-10-18, בגדרה נדחתה בקשתו של המבקש לחייב את המשיב 1 (להלן: שב"ט) לאפשר לו לרכוש מגבונים לחים נשטפים.

1. המבקש, שאינו מיוצג, מרצה מאסר עולם בלתי קצוב החל מיום 10.1.2011 ושוהה באגף שמור בבית הסוהר אשל. המבקש אובחן כסובל מכאבים כרוניים ומטופל במשכך הכאבים "טרמדקס", תרופה אותה טען המבקש כי הוא עתיד לצרוך כל חייו. בשל תופעת לוואי ממנה סבל המבקש (טחורים המלווים בדימום), ביום 16.1.2018 ניתנה למבקש המלצת רופאה להשתמש במגבונים, אם כי מתגובת המשיבים עולה כי המלצה זו ניתנה "לבקשת האסיר ומבלי שנבדק".

לאחר שנתאפשר לו לרכוש מגבונים למשך כשנה וחצי, החל מחודש אוקטובר 2018 מנע השב"ס מהמבקש להמשיך ולרכוש מגבונים. לשיטתו של המבקש, השינוי במדיניות נבע מנקמנות של סגן מפקד בית הסוהר כלפיו בשל עתירה שהגיש (העתירה נדחתה ביום 3.2.2019; עת"א 34530-09-18, כב' השופט א' משניות).

[במאמר מוסגר, אציין כי מעיון בנט המשפט עולה כי המבקש הוא עותר סדרתי שהגיש מעל 100 עתירות אסיר, חלקן הגיעו לפתחו של בית משפט זה (רע"ב 5958/17; רע"ב 10024/17 ורע"ב 3623/18)].

2. בדיון בבית המשפט המחוזי ביום 10.12.2018 עדכנו הצדדים כי ינסו להגיע להסכמה בנושא. משלא הושגה הסכמה, דחה בית המשפט את העתירה, בציינו כי הפסקת מכירת המגבונים הייתה מהלך גורף של שב"ס "בשל בעיות בתשתיות הביוב והניקוז של בתי הסוהר". בית המשפט הדגיש כי "העותר סירב לכל בדיקה רפואית, גם כאשר הוצע לו להיבדק על ידי רופא ולא על ידי רופאה", וכי ככל שיסכים להיבדק, "חזקה על המשיב כי יאפשר לעותר לרכוש מגבונים לחים".

בית המשפט ציין גם את תגובתו של סגן מפקד בית הסוהר מיום 21.10.2018, בה נכתב: "[...] נאמר לאסיר כי בשל מצבו יוכל לקבל אחת לחודשיים או שלושה באופן חריג. אך מסרב בתוקף" (כך במקור – י"ע). לאור זאת, בית המשפט הוסיף כי "ראוי למשיב לשקול להקל עם העותר בעניין זה, גם אם לפנים משורת הדין".

3. מכאן הבקשה שלפניי. המבקש תיאר את הקושי היומיומי הכרוך לטענתו בהתמודדות עם מצבו הרפואי, והוסיף כי הוא מוכן להתחייב לזרוק את המגבונים לפח כדי למנוע הכבדה על תשתיות הביוב.

המשיבים טענו בתגובתם כי הבקשה אינה מעלה שאלה המצדיקה דיון בה, וכי לא הוצגה עילה להתערבות בהחלטת השב"ס. בתגובה צוין כי הפעם האחרונה בה ביקש המבקש לקבל מגבונים הייתה ביום 12.2.2018, אז סירב לבדיקת רופא אך קיבל משחה טיפולית, "ומאז לא פנה למרפאה בנושא זה" (יוער, כי המבקש טען בעתירתו כי פנה למרפאה ביום 3.1.2019, אך בתיעוד הביקור אין אזכור לבעיה שבעטיה נתבקשו המגבונים). המשיבים צירפו חוות דעת מטעמו של רופא בבית הסוהר מיום 19.9.2019, בה נכתב כי השימוש במגבונים אינו מומלץ לסובלים מהבעיה לה טוען המבקש, וכי "האסיר מתלונן על בעיית טחורים אך מסרב בכל פעם לבדיקה רקטלית [...] גם אם הומלץ בעבר שימוש במגבונים, האישור אינו קבוע והכל בהתאם למצבו הרפואי".

4. דין הבקשה להידחות.

על אף שניתן להבין ללבו של המבקש, הבקשה דנן אינה מעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינו הפרטני (רע"ב 1278/12 פלוני נ' שירות

בתי הסוהר, בפסקה 4 (20.3.2012); רע"ב 129/18 כותא"ר נ' שירות בתי הסוהר (30.1.2018), אף לא לפי הגישה המרחיבה בנוגע לעתירות אסירים (רע"ב 425/09 פריניאן נ' פרקליטות המדינה, בפסקה 3 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) א' גרוניס (11.3.2009)).

גם לגופו של עניין, לא מצאתי כי נפל פגם בהחלטת השב"ס בעניינו של המבקש. הצדדים התייחסו בטענותיהם לרע"ב 4604/18 בן יא"ר נ' שירות בתי הסוהר (16.7.2018) (להלן: עניין בן יא"ר), שם נדחתה בקשה דומה – אך החלטה זו ניתנה על בסיס חוות דעת עדכנית שגובשה לאחר שהאסיר נבדק על ידי רופא (כך גם בעת"א 13157-11-16, שהזכיר המבקש בסעיף 9 לבקשתו). בענייננו, כעולה מתגובת המשיבים, המבקש מסרב להיבדק ולא ניתן לדעת אם הוא סובל כעת מבעיה רפואית שתצדיק היענות לבקשתו.

בהיבט הכללי, כפי שצוין בעניין בן יא"ר (בפסקה 3), "החלטת [שב"ס] האוסרת על רכישת מגבונים לחים היא עניין מובהק שבניהול בית הסוהר, ונתונה אפוא לשיקול דעתו הרחב של שב"ס". משלא הוצגה עילה להתערבות בשיקול דעת זה, ומשלא צורף ביסוס עובדתי לטענת המבקש בדבר צורך רפואי, אין מנוס מלדחות את הבקשה. עם זאת, מצטרף אני להערתו של בית משפט קמא כי ראוי שהשב"ס ישקול מחדש את החלטתו, ויבחן את האפשרות ליתן למבקש לרכוש מגבונים, גם אם בכמות מוגבלת.

למען הסר ספק, אם וכאשר יעבור המבקש בדיקה רפואית ובכל זאת לא יקבל את מבוקשו, הדלת פתוחה בפניו לשוב ולעתור בנושא זה.

5. אשר על כן, הבקשה נדחית. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ג' באדר ב' התשע"ט (10.3.2019).

שופט